

Samen
met ouders

Icare

jeugdgezondheidszorg

in 2021

Samen
met medewerkers

Samen
in de keten

Samen
in de organisatie

Icare JGZ in 2021

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Meebewegen met vragen van ouders

We hadden in 2021 **19.023** kinderen in zorg
In **13** gemeenten

Drenthe

- Aa en Hunze
- Coevorden
- Meppel
- Tynaarlo

Flevoland

- Dronten
- Lelystad
- Zeewolde

Veluwe

- Elburg
- Ermelo
- Harderwijk
- Nunspeet
- Oldebroek
- Putten

Onze missie in beeld

In 2021 hield Icare JGZ een online open house, 'powered by ActizJeugd'. Met gemeente, professionals, ouder en jongere gingen we in gesprek rond het thema samenwerken met ouders en jongeren in een open dossier

Bekijk het webinar hier

Op **29** consultatiebureau locaties
en **3** AZC's

173

medewerkers

138

vrijwilligers

Wat zeggen ouders?

'Het huidige portaal voor het dossier is stukken gebruiksvriendelijker dan het vorige. Top!'

'Het contact met jullie ervaar ik als erg prettig. De verpleegkundigen zijn betrokken, professioneel en aardig.'

'Geen tips, ik ben heel tevreden over het CB. Ze hebben ons bij alle drie de jongens goed geholpen!'

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Meebewegen met vragen van ouders

Voor het tweede jaar op rij gingen de zaken niet zoals voorheen. Veel gezinnen kregen door coronagolven en strenge regels met onvoorziene situaties te maken. Kinderen die niet naar de opvang konden, thuiswerken in een onrustige omgeving en na twee jaar bleek ook de flexibiliteit grenzen te kennen. Juist dan willen we als Icare JGZ er zijn; een luisterend oor, extra ondersteuning of een goed advies in een moeilijke situatie. Preventieve zorg hoeft niet ingewikkeld te zijn.

Joann Hinrichs
Directeur Icare JGZ

Laagdrempelige toegang is daarbij het toverwoord; makkelijk en snel steun vinden voorkomt erger. Creatieve oplossingen waren nodig om de laagdrempelige toegang te borgen, ondanks de restricties. Het spreiden van consultaties over meerdere dagen, consultaties via beeldbellen en het actief benaderen van gezinnen die het mogelijk wat lastig hebben zijn hier voorbeelden van.

Een ander voorbeeld van laagdrempelige toegang is ons digitaal dossier. Ouders kunnen via dit dossier afspraken maken en wijzigen, vragen stellen en alles nalezen over hun kind. Uiteraard 24/7. Dit dossier hebben we samen met de CJG-partners op de Veluwe ontwikkeld. In 2021 zijn we dit dossier in alle regio's gaan gebruiken, zodat alle ouders hier gebruik van kunnen maken. Ouders waarderen dit erg en wij blijven zoeken naar manieren om de regie nog verder te vergroten.

Onze beleidsadviseur doet wetenschappelijk onderzoek naar het vergroten van de regie bij

ouders middels dit dossier. Dit jaar ontving zij hiervoor de prestigieuze Flora van Laar prijs. We investeren in dit onderzoek, juist omdat we het belangrijk vinden de regie bij ouders zo goed mogelijk te faciliteren. Je organisatie zo inrichten dat de verantwoordelijkheid op een natuurlijke wijze wordt genomen waar deze ligt, bij de ouders, daar geloven we in. Het is erg fijn te merken dat gemeenten en ketenpartners onze kracht hierin zien en waarderen.

De vragen van ouders beperken zich al lang niet meer tot medische en lichamelijke vragen. We spelen hierop in door pedagogen aan onze teams toe te voegen. We werken vormen uit waarbij zowel de medische, lichamelijke als de meer pedagogische vragen goed beantwoord worden. We anticiperen en bewegen - op geleide van de vraag van de ouders en onze omgeving. Ook in coronatijd, juist in coronatijd.

Joann Hinrichs
Directeur Icare JGZ

We're on a mission

Onze strategische koers 2020-2024 is de basis van waaruit wij als Icare JGZ koersen. Deze praatplaat laat mooi zien vanuit welke kernwaarden wij onze activiteiten ontplooiën.

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Samen met ouders

Goede zorg creëer je samen! Daarom staan de regie en behoeften van ouders en kinderen centraal en geven onze professionals samen met ouders invulling aan de zorg. Vanuit een vraaggerichte aanpak en een digitaal dossier dat 24/7 inzichtelijk is, verstevigen we al de positie van ouders in de samenwerking. En die samenwerking in de zorg kan er op veel verschillende manieren uitzien. Consultatiebureau individueel of in een groep via CenteringOuderschap. Even snel een vraag stellen via het klantportaal van het Jeugdossier, een beeldbelafpraak of toch liever even langskomen op een inloopspreekuur? Ouders kunnen laagdrempelig bij ons terecht. Voor advies, ideeën, of hulp, bij alles wat maar belangrijk is bij de groei en ontwikkeling van hun kind, in hun gezin. Want dat is waar we het voor doen: kinderen en ouders ondersteunen in een kansrijke start en optimale kans op een goede toekomst.

Centering Ouderschap

Jeugdossier Noord-Veluwe

Home-Start

Centering Ouderschap
Jeugdverpleegkundige Geeske Boer

Home-Start
Coördinator Jamila Aharouil

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Centering Ouderschap

Het Centrum voor Jeugd en Gezin in Harderwijk startte in het voorjaar van 2019 met het aanbieden van groepsgewijze jeugdgezondheidszorg. Spoedig begint alweer de 22ste groep. "Ouders vragen er nu zelf om."

In Harderwijk is CenteringOuderschap inmiddels een begrip

Bij CJG Harderwijk mogen alle ouders kiezen tussen individuele zorg of zorg in een Centering-groep. Jeugdverpleegkundige Geeske Boer: "Als de screener langsgaat in het kraamgezin, geeft zij meteen onze CenteringOuderschap-flyer. En voor ik met ouders de eerste afspraak inplan zeg ik: 'je kunt individueel komen of in de groep, wat heel leuk is!'"

'Geef mij maar de groep!' zeggen de meeste ouders uiteindelijk. 'Want: Ik krijg veel meer informatie, ik kan sparren met andere ouders en ik leer andere ouders in de buurt kennen.'

Groot enthousiasme

"Dat ouders zo enthousiast zouden zijn, zagen we vooraf niet aankomen. 'Je bent echt even twee uur met je kind bezig, in plaats van snel naar het bureau voor de vaccinatie', zei een moeder. Sommige ouders passen er hun werktijden speciaal voor aan. Toen we in coronatijd een bijeenkomst moesten afzeggen, kwamen die ouders gewoon zelf met hun kinderen bijeen in de tuin van een van hen."

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Centering Ouderschap

Geeske Boer
Jeugdverpleegkundige

Verrijking van het werk

"Het is ontzettend leuk en een verrijking van mijn werk om ouders op deze manier zorg te bieden. Mijn zes collega's denken er net zo over. Je kunt veel rustiger te werk gaan, want er is meer tijd om onderwerpen te bespreken. En je ziet veel meer van de kinderen. Er ontstaan mooie, intieme gesprekken. De eerste bijeenkomst is vaak nog wat onwennig. Maar bij de tweede of derde bijeenkomst begint er al een hechte groep te ontstaan. Meestal hebben ze ook hun eigen WhatsAppgroep. Deze ouders komen ook veel minder op ons spreekuur: ze zijn beter geïnformeerd."

Samenwerking met gezinswerkers

"Sinds een jaartje bieden wij de groepen aan samen met de jeugd- en gezinswerkers van ons CJG. Ook deze collega's vinden het fantastisch. Ze vinden het fijn om ouders te kunnen ondersteunen als de vragen en zorgen nog klein zijn. Het voordeel is ook dat de ouders onze gezinswerker nu kennen. Ze zullen haar daardoor eerder aanspreken als ze ergens tegenaan lopen."

Het hele werkgebied van Icare JGZ

"Vanuit Icare JGZ willen wij het Centering-vuurtje graag opporren. Daarom gaan we nu al onze locaties in onze regio af om te kijken hoe het loopt en wat men nodig heeft."

De uitgebreide versie van dit interview is eerder verschenen op de CenteringZorg website.

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Klantportaal Jeugdossier

Sinds september 2019 werken we samen met Stichting Jeugdhulp Noord-Veluwe en GGD NOG in het Jeugdossier Noord-Veluwe. Een voor Nederland uniek jeugdossier waarin Jeugdhulp en JGZ 0-18 samen optrekken en waarin voor ouders en jongeren het gehele dossier inzichtelijk is via een online klantportaal

Jeugdossier Noord-Veluwe

24/7 toegang tot het volledige dossier voor ouders en jongeren

Icare JGZ werkt vanaf juni 2021 ook in de regio's Drenthe en Flevoland, dus in haar hele werkgebied, met dit dossier. Daarmee bieden we als eerste JGZ-organisatie in Nederland aan al onze ouders de mogelijkheid om het dossier van hun kind volledig in te zien, online afspraken te maken of te wijzigen en online vragen te stellen.

Promotie-onderzoek

Sinds begin 2019 loopt er een promotieonderzoek naar de effecten van het gebruik van het

Jeugdossier Noord-Veluwe. De eerste mooie resultaten worden zichtbaar: ouders en jongeren zijn tevreden over gebruikersvriendelijkheid; zowel ouders als jongeren ervaren meer eigen regie door gebruik van het dossier; 77% van de bevraagde klanten van Icare JGZ geeft aan het klantportaal te gebruiken, voor plannen/inzien van afspraken (72%), maar ook om terug te lezen wat besproken is (54%).

Lees verder >>

Klantportaal Jeugdossier

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Uitdagingen zijn er ook nog: laagopgeleide ouders en ouders met migratie-achtergrond weten het klantportaal iets minder goed te vinden. Op deze groep leggen we in de komende tijd de focus. Samen met hen willen we ontdekken hoe we

de toegang naar het klantportaal ook voor hen zo laagdrempelig mogelijk kunnen maken. Het promotie-onderzoek, waaraan in november jl. door de AJN de **Flora van Laar-prijs** werd toegekend, wordt in 2023 afgerond.

Kwaliteit

Doordat ouders meelesen met wat de professionals registreren vindt steeds meer het gesprek hierover plaats tussen ouders en professionals, maar ook tussen professionals onderling. Een mooi neveneffect van het Jeugdossier.

Janine Benjamins
Flora van Laar-prijs 2021

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Home-Start

Jamila Aharouil
Coördinator

“Voor ons was 2021 een jubileumjaar. In gemeente Assen, Aa en Hunze, Tynaarlo en Noordenveld voeren we Home-Start al 5 jaar uit. In Emmen zelfs al 25 jaar, Borger-Odoorn 8 jaar, en Coevorden 21 jaar.”

Home-Start, opvoeden doe je samen

Home-Start wordt onder licentie van Icare JGZ in een aantal Drentse gemeenten aangeboden.

Home-Start heeft als doel: voorkomen dat alledaagse problemen van ouders met jonge kinderen uitgroeien tot langdurige problemen. Door inzet van getrainde vrijwilligers, die vanuit eigen opvoedervaring, 1 maal per week met ouders werken aan hun ondersteuningsvraag. Home-Start wil kinderen een goede start bieden.

Daarom stelt Home-Start zich drie subdoelen

- 1** Ouders hebben hun opvoedcompetenties vergroot en hebben minder opvoedstress.
- 2** Ouders maken gebruik van praktische en emotionele steun van mensen uit hun sociale netwerk.
- 3** Gedrag van kinderen is verbeterd, evenals de relatie tussen ouders en kinderen.

[Lees verder](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Home-Start

Jamila Aharouil: "Het resultaat van de ondersteuning is dat ouders meer positieve aandacht geven aan hun kinderen. En zij ondernemen meer met en zonder hun kinderen,

thuis en daarbuiten. In Assen heeft Home-Start het afgelopen jaar haar 5 jarige jubileum gevierd met de verwijzers en vrijwilligers. Het feest ging samen met de kick-off van het project 'Betrokken vaderschap'. Daarbij is er een start gemaakt met het project 'Doorontwikkeling Home-Start', het individuele aanbod doorontwikkelen naar een groepsaanbod. Daarin is het streven om collectieve ondersteuningsvragen te koppelen aan een collectief aanbod. Hierdoor hopen we meer ouders laagdrempelig te bereiken. Samenwerken met andere partijen in Assen staat hierin absoluut voorop, samen kom je pas echt verder!"

[Lees verder](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Home-Start

“Met dit initiatief willen we vaders laten weten dat zij de ruimte krijgen om vragen te stellen over het vaderschap.”

Vaders op de kaart

Vaders op de kaart

Jamila heeft als ontwikkelaar van dit project, het project **‘Vaders op de kaart’** uitgerold voor Home-Start Assen. Naast het actief anders invulling geven aan de uitvoering van het programma, is er een plek gecreëerd waar vaders met andere vaders in contact kunnen komen ‘De Vader Tafel’, onder leiding van een getrainde gespreksleider. “Met dit initiatief willen we vaders laten weten dat zij de ruimte krijgen om vragen te stellen over het vaderschap. En dat het binnen de informele zorg een norm wordt om vaders actief te benaderen, betrekken en ruimte te bieden om vorm te geven aan hun essentiële rol als vader. Het erkennen van deze rol is zo cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen. Maar vooral, dat vaders een plek krijgen waarin ze hun vaderschapskwaliteiten met steun van andere vaders kunnen ontwikkelen. Opvoeden is voor iedereen een uitdaging!”

Het project wordt gesubsidieerd vanuit het preventiefonds Assen. Het thema betrokken vaderschap gaat ook een plek krijgen binnen het project JGZ van de Toekomst

Samen met medewerkers

Ondanks dat zaken vanwege de pandemie ook dit jaar anders gingen, hebben onze teams zich goed staande weten te houden. Met elkaar hebben we onze zorg uitgevoerd in deze uitdagende tijd. Soms in aangepaste vorm – online of telefonisch – maar altijd in afstemming met de wensen en vragen van ouders. Onze cultuur van 'samen sturen', waarbij veel autonomie bij de zorgprofessionals ligt is daarbij heel helpend. Dit jaar is binnen Icare JGZ nog meer ingezet op leren en persoonlijke ontwikkeling. Gezien de uitdagingen rondom corona zijn we extra trots dat we mooie stappen hebben gezet in de projecten 'Talentontwikkeling' en 'JGZ van de toekomst'. Ontwikkelingen die ook ten goede komen aan een zo goed mogelijke zorg voor ouders en kinderen. Nu, maar ook in de toekomst.

Inzetten
op talent

JGZ van de
toekomst

Ondersteuning bij
dragen op de kaart

Inzetten op talent
Chantèl Kerkdijk, Rayonmanager

JGZ van de toekomst
Willy Brink, Beleidsadviseur

Ondersteuning bij dragen
Hennie van der Linde, Jeugdverpleegkundige

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Talent

We willen medewerkers en teams de ruimte geven om hun kwaliteiten te ontplooiën. In 2021 is hiervoor het project 'Talentontwikkeling' binnen Icare JGZ van start gegaan. Inzetten op talent zorgt niet alleen voor meer werkplezier. Als medewerkers en teams optimaal floreren, draagt dit ook bij aan de best mogelijke zorg voor onze klanten.

Inzetten op talent

Icare JGZ werkt hiervoor met een individueel ontwikkelassessment, 'de Keyscan'. Medewerkers doen een korte online test en daarna volgt een persoonlijke terugkoppeling. Daarnaast hebben medewerkers een teamsessie met collega's, zodat zij niet alleen zicht krijgen op hun persoonlijke

ontwikkeling, maar ook hoe zij zich als team kunnen ontwikkelen. Inmiddels hebben 60 van de ruim 170 medewerkers (waaronder de leden van het MT) de Keyscan afgenomen en zijn twee medewerkers opgeleid tot Keyscan Assessor.

[Lees verder >>](#)

TALENTEN
ONTDEKKEN & INZETTEN

Chantèl Kerkdijk
Rayonmanager

"Superleuk om te doen en mooi om (meer) inzicht te krijgen in je eigen talenten. Op naar een sterk(er) team in een mooie organisatie!"

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Chantèl Kerkdijk
Rayonmanager

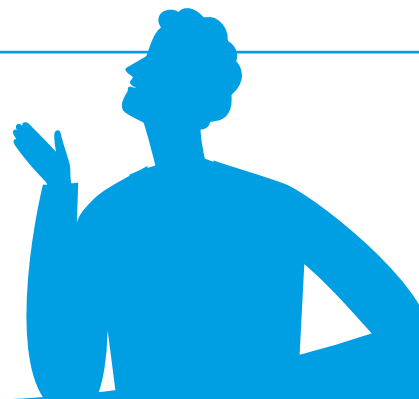
Leren en mogen leren

“Het mooiste van de Keyscan ten opzichte van andere assessments is het inzicht in natuurlijk talent, waarvan je je eerder misschien niet eens bewust was. Medewerkers doen al snel de aanname dat ze alles moeten kunnen, maar door de Keyscan ontdekken ze waar hun natuurlijke talenten liggen en welke kwaliteiten gewoon wat minder goed bij hen passen – en waar ze dus ook minder energie van krijgen. Dat past heel erg bij onze visie en werkwijze,” legt Chantèl Kerkdijk, rayonmanager en een van de Keyscan Assessors, uit. “Leren en mogen leren’ – dat is een van onze kernwaardes. Medewerkers geven zelf ook aan

hoe fijn ze het vinden dat ze de Keyscan mogen doen. Ze voelen het echt als een cadeautje om stappen te mogen zetten in hun persoonlijke ontwikkeling.”

Meer energie en inspiratie

“Ik merk dat we medewerkers hiermee iets in handen geven waardoor zij zelf de regie kunnen voeren. Medewerkers kunnen door de persoonlijke inzichten meer energie uit hun werk halen, tonen lef en vragen ook zelf naar verdieping en coaching. In 2022 gaan we door op de ingeslagen weg en gaan we verder inzetten op teamsessies en intervisie.”

“De Keyscan heeft mij weer een nieuwe kijk op mijn kernkwaliteiten gegeven, het is nu tijd om de dingen te gaan doen waar ik echt goed in ben.”

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Toekomst

In 2021 zijn we gestart met het programma JGZ van de toekomst. De doelstelling voor de langere termijn is dat het duidelijk is welke vraagstukken wij als Icare JGZ te beantwoorden krijgen. Vanuit de (wettelijke) omgeving en vanuit ouders.

Willy Brink
Beleidsadviseur

Op weg naar... JGZ van de Toekomst

Op geleide hiervan is helder welke competenties hiertoe nodig zijn en welke disciplines deze competenties (grotendeels) in huis hebben. Dit geeft richting aan de samenstelling van onze teams en de werving van nieuw personeel. Het programma sluit goed aan bij de andere thema's waar we als organisatie mee bezig zijn, zoals het stimuleren van persoonlijke- en teamontwikkeling.

Willy Brink is als beleidsadviseur nauw betrokken bij het project. "We hebben een platform opgericht van medewerkers om overzicht te bieden, nieuwe ontwikkelingen te initiëren en vooral ook om te verbinden en zichtbaar te maken wat er is. Zo wordt steeds duidelijker hoe de JGZ (professional) er in de toekomst eruit ziet."

"In 2021 is de rol van de verpleegkundig specialist binnen de teams verder geïmplementeerd. Ook is de inzet van een pedagoog/social work binnen een team

geëvalueerd. Uit deze evaluaties blijkt een positief beeld over de inzet van deze professionals. Maar ook dat dit iets vraagt vanuit teamontwikkeling en daarnaast afhankelijk is van de vraag van ouders binnen gemeenten en de expertise die in het team aanwezig is."

"Verder heeft een groepje HBO-V studenten onderzoek gedaan naar de vragen die ouders aan ons stellen. Vanuit de resultaten komt naar voren dat de focus ligt op groei, lichamelijk georiënteerde vragen en voeding. Met als goede vierde thema 'opvoeden'. De vraag rijst of we de niet-gestelde-vragen voldoende in beeld hebben. Dit is het uitgangspunt voor een vervolgonderzoek van een nieuwe groep studenten in 2022."

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Ondersteuning

Hennie van der Linde
Jeugdverpleegkundige

'Ondersteuning bij dragen' op de kaart

Naast de twee grote thema's 'Talentontwikkeling' en 'JGZ van de toekomst' komen er vanuit medewerkers regelmatig thema's naar voren komen waar we aandacht aan geven. Zo is er op initiatief van jeugdverpleegkundige Hennie van der Linde in Tynaarlo een aanbod gekomen om ouders te ondersteunen bij het dragen van hun kind.

Waarom dit aanbod rondom dragen?

Hennie: "Dragen is net als borstvoeding een natuurlijke manier om dichtbij en sensitief afgestemd te zijn op je kind. Het heeft een positief effect op de hechting en geeft ook een betere kans van slagen op het geven van borstvoeding. Ouders zijn vaak zoekende hoe ze

dragen comfortabel en veilig kunnen doen. Door vanuit de JGZ een aanbod te doen kan het ook worden ingezet bij gezinnen waar baby's de eerste maanden een verstoord slaapritme hebben of als een baby overmatig huilt. Zo hebben ouders een extra mogelijkheid om hun kind te kalmeren."

Scholing over dragen

"Ik heb de tweedaagse scholing 'dragen' bij Zorgdragen gevolgd en ben daarmee gecertificeerd draagconsultent. Hier heb ik geleerd hoe ik ouders kan leren om dragen bewust in te zetten. Via de Vereniging van draagconsultenten houd ik mijn kennis up to date. Dit jaar heb ik de scholing 'dragen en hechten' en 'vaderdragen' gevolgd."

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Ondersteuning

“Zowel binnen als buiten onze organisatie wordt de opgedane kennis en ervaring rondom dragen verspreid.”

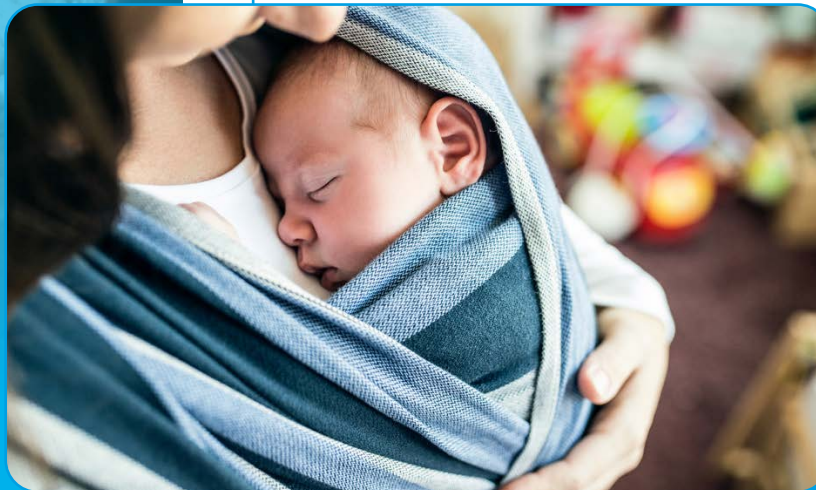
Hoe bereik je ouders over dit onderwerp?

“Mijn collega’s en ik benoemen het tijdens het intakehuisbezoek. Vaak hebben ouders wel een draagsysteem in huis, maar weten ze niet precies hoe het te gebruiken. Ook kunnen ouders intekenen voor een consult over dragen op het spreekuur. Ik voer deze consulten uit en mijn collega’s kunnen daarbij ook naar mij verwijzen. Het staat ook op www.icarejgz.nl, zodat ouders dit zelf ook kunnen vinden. Als aanstaande ouders een afspraak inplannen voor de prenatale intake met maternale kinkhoestvaccinatie, dan zien ze deze informatie al. Regelmatig komen er dan al vragen over.

Wanneer ouders vragen hebben over onrust bij hun kindje, dan bespreken we ook altijd het dragen. En ten slotte starten we binnenkort met CenteringOuderschap en dan willen we in de eerste bijeenkomst het dragen ook actief onder de aandacht brengen.”

Kennis en ervaring delen

“Zowel binnen als buiten onze organisatie wordt de opgedane kennis en ervaring rondom dragen verspreid. Ik heb een workshop op de workshopdag voor collega’s gegeven. Door contact te leggen met de opleiding Zorgdragen en een kinderfysiotherapeut, bundelen we de krachten om te kijken hoe we dragen meer een onderdeel kunnen maken van onze dienstverlening.”

Samen in de keten

We zijn als Icare JGZ een netwerkorganisatie. Dit betekent dat we onze zorg samen vormgeven met lokale en regionale partners. Een gezamenlijk plan met de gemeente, het werken binnen een CJG, we kijken naar lokale mogelijkheden en passen ons aan om hier optimaal gebruik van te maken voor ouders en kinderen. Doordat we weten waarvoor we staan als Icare JGZ, kunnen we goed samenwerken.

De samenwerking en het versterken van de prenatale keten hebben we in 2021 onverminderd voortgezet. Uitgaand van het landelijke actieprogramma Kansrijke Start, zien we in alle gemeenten de samenwerking in lokale coalities intensiveren. Vooruitlopend op de wetwijziging voor prenatale huisbezoeken door de JGZ zijn we in Drenthe gestart met Pilot prenatale intake. Onze jeugdverpleegkundigen hebben de toegevoegde waarde ervaren van het al in de zwangerschap contact hebben en kennismaken met ouders via de pilot Prenatale intake. Het is echt een investering in de samenwerkingsrelatie met ouders.

Pilot prenatale
intake Drenthe

Samenwerking in de
geboortezorgketen

Het belang van
samenwerking in de keten

Pilot prenatale intake
Maud Smits, Jeugdverpleegkundige

Samenwerking in de geboortezorgketen
Judith van der Linde, Jeugdverpleegkundige

Samenwerking in de keten
Maurice Damen, Rayonmanager

De kracht van een prenataal huisbezoek

Het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de JGZ' is op 14 december 2021 aangenomen door de Eerste Kamer, met als inwerkingtredingsdatum 1 juli 2022. Het wetsvoorstel is erop gericht om in een vroegtijdig stadium van de zwangerschap, na signalering door de verloskundig zorgverlener, hulp en ondersteuning door de jeugdverpleegkundige aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of gezinnen in een kwetsbare situatie.

"Al vóór de geboorte wordt de basis gelegd voor de groei, ontwikkeling en gezondheid van het kind op latere leeftijd. Daarom is prenatale zorg zo ontzettend belangrijk. Vroeger en effectiever signaleren en samenwerken in de keten verhoogt de kans op een Kansrijke Start voor een kind."

Gerda Bokdam, jeugdverpleegkundige Icare JGZ

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Prenatale intake

In regio Drenthe draaide in 2021 de pilot 'Prenatale intake'. Een contactmoment met naast de 22 wekenvaccinatie al een wat uitgebreidere kennismaking tussen zwangere en JGZ.

Maud Smits
Jeugdverpleegkundige

Pilot prenatale intake in Drenthe

Maud Smits, jeugdverpleegkundige in Coevorden:
"Het aanbieden van de 22 wekenvaccinatie geeft ons de kans om al in de zwangerschap de aanstaande ouders te spreken en kennis te maken. We wilden dit moment gebruiken om niet alleen de prik te geven, maar ook even de tijd te nemen om wat uitgebreider kennis te maken. Daarnaast gaat vanaf 1 juli 2022 de wetswijziging in waardoor er meer prenatale huisbezoeken uitgevoerd gaan worden door ons. Door al in de zwangerschap kennis te maken met de aanstaande ouders, kunnen we in dat

contactmoment ook samen met hen inventariseren of meer ondersteuning wenselijk is."

"Verloskundigen en gynaecologen informeren zwangere vrouwen en hun partner over de 22 wekenvaccinatie en de prenatale intake. Een jeugdverpleegkundige voert de prenatale intake op het consultatiebureau uit. Naast het geven van de 22 wekenvaccinatie staat kennismaking met ons als JGZ centraal. We delen informatie over wat de aanstaande ouders mogen verwachten van ons en hoe ze ons kunnen bereiken.

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Prenatale intake

“Het is nu wat minder spannend om straks naar het consultatiebureau te gaan”

Zwangere

We gaan in op vragen en onderwerpen als ‘voorbereiding ouderschap’ en ‘verloop zwangerschap’ komen ook vaak aan de orde. Ook bespreken we samen met ouders hoe het volgende contact eruit ziet en of er nog meer ondersteuning nodig is. Soms volgt een extra huisbezoek of bellen we later nog even terug. Maar de kennismaking staat voorop in dit contactmoment. Trouwens: ook zwangere vrouwen die geen vaccinatie wensen zijn van harte welkom bij ons voor een kennismaking.”

“Ouders geven aan dat ze het fijn vinden om alvast kennis te maken en te weten waar ze straks naar toe gaan als ze naar het consultatiebureau

gaan. En dat ze weten wat ze van ons kunnen verwachten. Vooral de ouders die hun eerste kindje verwachten. Ouders vinden het een meerwaarde om te weten waar en wat het consultatiebureau is. ‘Het is nu wat minder spannend om straks naar het consultatiebureau te gaan’ vertelde pas een zwangere. Helaas kon door de coronamaatregelen de vader niet mee. Dit is wel een aandachtspunt om na de verruiming van de maatregelen onder de aandacht te brengen.”

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Samenwerking

In 2018 is het landelijke actieprogramma 'Kansrijke start' gelanceerd. In Lelystad was voor 2018 al sprake van een goede samenwerking in de geboortezorgketen, maar sinds de start van het project Kansrijke Start is deze samenwerking versterkt vanuit een lokale coalitie.

Judith van der Linde
Jeugdverpleegkundige

Samenwerking in de geboortezorgketen

Judith van der Linde, jeugdverpleegkundige en pedagoog in team Lelystad vertelt: "Via gesprekken met zwangeren en jonge ouders hebben we de afgelopen periode in beeld gebracht wat ouders van ons nodig hebben om hun kindje gezond en veilig op te laten groeien. We hebben bekeken hoe we als professionals beter met elkaar kunnen samenwerken hierin. Met als doel dat (aanstaande) ouders vroegtijdig bij ons in beeld zijn, zodat we de zwangerschapsperiode en de periode kort na de geboorte al direct kunnen benutten om samen met hen te zorgen voor een kansrijke start."

"We hebben hierin verschillende mogelijkheden, zoals het programma **VoorZorg**, maar ook gewoon een extra contactmoment, Prenataal Huisbezoek of verwijzing naar andere zorg. Door de samenwerking in de coalitie zijn kortere lijnen ontstaan tussen alle professionals. We weten elkaar sneller en eerder te vinden dan voorheen en komen met elkaar op mooie, vernieuwende initiatieven. We zoeken naar gezamenlijke verantwoordelijkheden en ook hoe we elkaar kunnen ondersteunen in onze mogelijkheden. Elke maand komt er een multidisciplinair overleg waar we gezinnen bespreken. Altijd met de (aanstaande) ouders erbij. We praten niet over, maar met ouders."

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Samenwerking

“We hebben gemerkt dat niet iedereen weet wat het aanbod is in de geboorteketen en het sociale domein en vandaar dat we een digitale klantroute hebben ontwikkeld.”

Versterken basis

“We geloven in het versterken van wat er al is en wat goed gaat. Dat houdt in dit geval in dat we de basiszorg uitbreiden, in plaats van allerlei losse nieuwe projecten starten die na verloop van tijd weer verdwijnen. Zo willen we graag in de toekomst als JGZ fysiek aanwezig zijn op de verloskundigen praktijken, zodat aanstaande ouders ons al kunnen ontmoeten in de zwangerschap.”

Digitale klantroute

“We hebben gemerkt dat niet iedereen weet wat het aanbod is in de geboorteketen en het sociale domein en vandaar dat we een digitale klantroute hebben ontwikkeld, zowel voor ouders als voor professionals. Zo willen we onze centrale rol als JGZ in de geboortezorg keten nog verder ontwikkelen en vooral ook beter zichtbaar maken.”

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd.

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Samenwerking in de keten

Maurice Damen
Rayonmanager

Het belang van samenwerking in de keten

Maurice Damen, rayonmanager: "We zijn als Icare JGZ een netwerkorganisatie. Dit betekent dat we, steeds vanuit de visie van Icare JGZ, onze zorg samen vormgeven met partners, zowel lokaal als regionaal. Een gezamenlijk plan met de gemeente, het werken binnen een CJG of lokaal netwerk. We kijken naar lokale mogelijkheden en passen ons aan om hier optimaal gebruik van te maken voor ouders en kinderen. Dit doen we vanuit onze organisatie Icare JGZ."

"Het samenwerken vanuit een netwerk heeft voordelen voor de ouders, onze klanten. Ze

worden hier beter van, hoeven minder vaak hun verhaal te delen met verschillende professionals en hoeven ook minder op zoek te gaan naar wie hen kan helpen."

"Voor ons als organisatie betekent dit soms ook dat we ook buiten onze opdracht beschikbaar kunnen zijn als wij daarin voor ouders/kinderen de meest logische partij zijn. Door bijvoorbeeld wat langer op te trekken met een gezin, omdat we daar op dat moment de meest vertrouwde zorgverlener zijn."

Lees verder >>

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Samenwerking in de keten

“Werken in een netwerk houdt ook in dat we elkaar vinden op inhoudelijke thema’s en bijvoorbeeld inzetten op een gezamenlijke methodiek en daar een gezamenlijke scholing voor organiseren. De overweging is altijd of het praktisch haalbaar is voor alle partijen. Meermaals heb ik gemerkt dat gezamenlijkheid belangrijker is dan de snelheid om bepaalde initiatieven uit te voeren.”

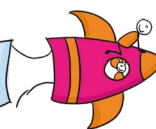
“Voor ons is het een voordeel dat we op meerdere plaatsen werkzaam zijn. Hierdoor kunnen we goede ideeën en ervaringen uitwisselen. We nemen hierin dikwijls een actieve rol in, zowel op inhoudsniveau als op organisatieniveau. Als managers van de verschillende organisaties

kijken we ieder vanuit een eigen perspectief naar de samenwerking in de publieke zorg voor jeugd. Hierdoor komen we samen echt verder en leren we op alle niveaus van elkaar.”

Preventie als onze basis

“Goed weten waar we als Icare JGZ voor staan, is voorwaardelijk om goed samen te kunnen werken. We blijven hierbij benoemen vanuit welke **visie en kernwaarden** wij werken. Voor ons is het uitvoeren van de preventie onze basis. En daarmee onze primaire opdracht. Het is een vastomlijnd gegeven en essentieel onderdeel van onze professionele identiteit. Het ‘hoe’ hierbij vullen we met elkaar in als netwerk. En daarin zie je de lokale kleur.”

WE'RE ON A MISSION!

Onze visie en kernwaarden

Samen in de organisatie

Binnen het soms wat behoudende karakter van ons zorgdomein, zijn we als Icare JGZ duidelijk progressief. Niet bang om ouders echt regie te geven, transparant naar ouders en gemeenten, lerend en gezamenlijk. En dit wordt ook opgemerkt buiten onze organisatie. Het was dan ook een prachtige opsteker voor de gehele organisatie dat Janine Benjamins de Flora van Laar-prijs won voor haar onderzoek naar het innovatieve Jeugdossier.

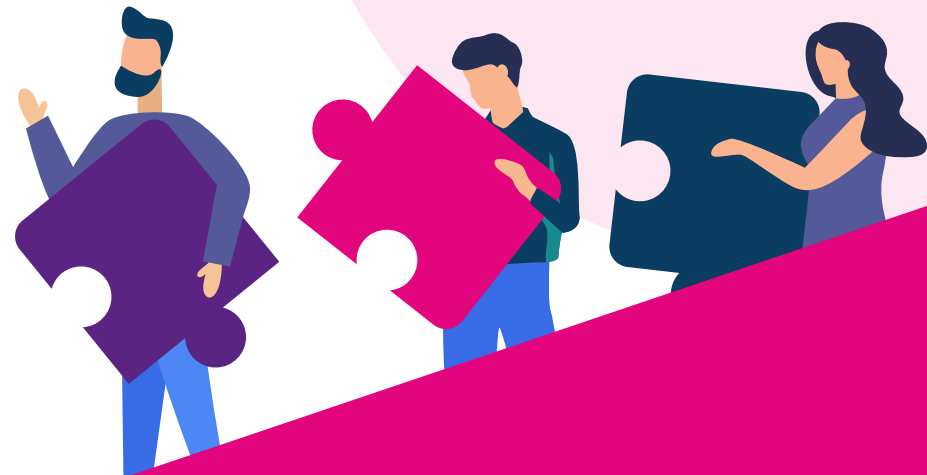
Icare JGZ maakt onderdeel uit van [Espria](#). Espria is een zorgconcern met meerdere groepsmaatschappijen en ondersteunende bedrijfsonderdelen op het gebied van ICT, administratie, inkoop en facilitaire dienstverlening. In het kader van 'beter door samen' hebben we in 2021 deelgenomen aan mooie gezamenlijke initiatieven zoals de 'Slimme Zorg Estafette'. Daarnaast hebben alle Espria medewerkers sinds dit jaar een mooi online trainingsaanbod via 'GoodHabitZ'.

Flora van Laar-prijs 2021
voor Janine Benjamins

Workshopdagen
en inspiratiedag

Samen betrokken
bij kwaliteit

Beter door
samen: Espria

Flora van Laar-prijs 2021
Janine Benjamins, Beleidsadviseur

Samen betrokken bij kwaliteit
Esther Bottenheft, Beleidsadviseur

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Flora van Laar-prijs 2021 voor Janine Benjamins

Janine Benjamins
Beleidsadviseur

** Flora van Laar (1925-2001) was jarenlang cursusleider jeugdgezondheidszorg in Leiden, eerst bij het voormalige NIPG (Nederlands Instituut Preventieve Geneeskunde), later bij TNO. Zij droeg zorg voor een gedegen wetenschappelijke opleiding van jeugdartsen en stimuleerde haar cursisten om goed en vernieuwend onderzoek op te zetten. Vele van de nu werkzame jeugdartsen bewaren goede herinneringen aan haar.*

Janine Benjamins, beleidsadviseur bij Icare JGZ en de CJG's op de Noord-Veluwe, mocht afgelopen jaar een bijzonder eervolle prijs in ontvangst nemen: de Flora van Laar*-prijs 2021! Deze prijs wordt tweejaarlijks uitgereikt om talent en vernieuwend onderzoek op het gebied van de Jeugdgezondheidszorg te stimuleren. Janine ontving de prijs voor haar **promotieonderzoek naar het Jeugddossier Noord-Veluwe**.

Stem ouders en jongeren

Janine doet sinds februari 2019 promotieonderzoek bij de WUR. Haar onderzoek richt zich op de effecten van transparantie en gezamenlijke

dossiervoering; op de regie die ouders en jongeren ervaren en op de samenwerking met andere zorgverlenende organisaties.

Uit het juryrapport: "Benjamins onderzoek is zeer relevant voor de jeugdgezondheid en natuurlijk vooral voor de cliënten; de kinderen en hun ouders. Daarnaast betreft het bovendien actueel onderzoek en richt het zich ook sterk op toepasbaarheid binnen de JGZ! Janine motiveert andere professionals in de JGZ om haar pad te volgen en ook wetenschappelijk bij te dragen aan steeds betere zorg voor jeugd."

[Naar het promotieonderzoek](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Workshop en inspiratie

Workshopdagen en inspiratiedag

Workshopdagen en inspiratiedag

In 2021 vonden de meeste scholingen online plaats. Tweemaal is er een workshopdag geweest, waarin meerdere workshops zijn aangeboden, veelal verzorgd door medewerkers. Op deze manier werden kennis en ervaring over allerlei onderwerpen onderling gedeeld. Zowel rondom inhoudelijke thema's als systemisch denken in ouder en kindgesprekken, dragen van je kindje en Centering Ouderschap als meer organisatorische thema's als 'Consultatiebureau nieuwe stijl'. Er zijn op verzoek van medewerkers ook workshops geweest over onderwerpen zoals 'Betrokken vaderschap', 'KOPP kinderen in de

JGZ' en 'Mediawijsheid'. Deze workshops werden door externe workshopleiders uitgevoerd. De start van beide workshopdagen was een plenaire gesprekstafel, waarbij onze directeur vanuit de Espria-studio in Beilen, met medewerkers in gesprek ging over actuele onderwerpen. Via de chat konden de medewerkers meediscussieren.

Ook de jaarlijkse inspiratiedag werd online gehouden. In het ochtenddeel was er een inspirerende presentatie 'We're on a mission!' die nauw aansloot bij onze strategie en visie. Het middagdeel is gebruikt om per team aan de slag te gaan met bespreken van het eigen teamplan en teamontwikkelingen in relatie tot de presentie.

[met ouders](#)[met medewerkers](#)[in de keten](#)[in de organisatie](#)

Samen betrokken

Esther Bottenheft
Beleidsadviseur

Samen betrokken bij kwaliteit

Esther Bottenheft, beleidsadviseur: "Binnen Icare JGZ zijn we dagelijks bezig met het leveren van kwaliteitszorg. Ook als het gaat over kwaliteit zien we dat er verschuiving plaatsvindt in, noem het regie. Klanten zijn steeds meer betrokken bij het bepalen en vorm geven van de kwaliteit. **Q4C** op de Veluwe is hier een mooi voorbeeld van en ook het uitvragen van de tevredenheid via **PPP** helpt ons om de zorg en hiermee ook de kwaliteit hiervan op de klant af te stemmen."

"Om als organisatie te laten zien dat we op een gedegen en consistente manier met kwaliteit omgaan, hebben we een HKZ certificaat. Ieder jaar worden we geaudit, waarbij we in gesprekken aantonen dat we werken en de kwaliteit leveren zoals we dat zelf in de organisatie hebben afgesproken. Oftewel, wat we vast moeten leggen over kwaliteit ligt vast in het normenschema van HKZ. Hoe we dit in de praktijk tot uiting brengen bepalen we zelf en leggen we vast in onze werkwijzen, protocollen en jaarplannen. Dit alles is ons kwaliteitsmanagementsysteem."

[Lees verder >>](#)

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Samen betrokken

“Continue in beweging,
continue leren en
ontwikkelen.”

“En wat brengt ons dat nu? Dit was 1 van de vragen die centraal stond in de audit 2021. Medewerkers hebben aangegeven dat het systeem helpend is en dwingt tot reflectie. En binnen een lerende organisatie is dat een hele mooie uitkomst! Want dat is kwaliteitsbewustzijn, reflecteren op wat je hebt gedaan, Plannen wat je met de reflectie kan Doen, Checken of dat het gewenste effect geeft en Actie ondernemen wanneer het effect gewenst is en een plek moet krijgen in je kwaliteitsmanagementsysteem. De zogeheten Plan, Do, Check, Act cirkel of zoals ik het ergens pas las: Doen, Ervaren, Feedback en Groei*. En zo'n systeem hebben we in de organisatie, maar hebben we ook in de teams (teamafspraken,

notulen, werkwijzen) en voor medewerkers (individueel ontwikkelplan). Continue in beweging, continue leren en ontwikkelen.”

“De auditoren waren enthousiast en gaven complimenten voor de goede borging van de organisatie, de aandacht voor veiligheid, de constatering dat medewerkers de regie bij de klant leggen en de hoge mate van tevredenheid van klanten. Er was ook reflectie op de jaarplannen. Teams gaan hier wisselend mee om en de verbinding tussen het Icare jaarplan en het CJG plan is soms niet zichtbaar. Hier gaan we mee aan de slag!”

[Bekijk onze visie en gedachtegoed](#)

**presentatie Positieve Gezondheid, Machteld Huber*

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Beter door samen
binnen Espria

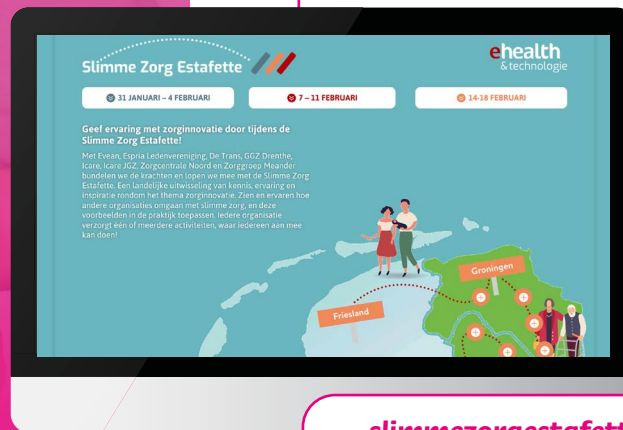
Slimme Zorg Estafette

In februari deed Icare JGZ mee aan de **Slimme Zorg Estafette**. Een landelijke uitwisseling van kennis, ervaring en inspiratie rondom het thema zorginnovatie.

De organisaties binnen Espria bundelden hun krachten en organiseerden meerdere activiteiten, te vinden op een speciale actiesite. Icare JGZ

leverde een bijdrage aan de Slimme Zorg Estafette via twee filmpjes. We gaven een kijkje in het **klantportaal jeugdossier**, waar we in navolging van de regio Noord-Veluwe nu ook in Drenthe en Flevoland mee zijn gestart. Daarnaast vertellen collega's over hun ervaring met **beeldbellen in de jeugdgezondheidszorg**.

Lees verder >>

slimmezorgestafette.espria.nl

met ouders

met medewerkers

in de keten

in de organisatie

Beter door samen
binnen Espria

Good Habitz: van online leren een goede gewoonte maken

Binnen Icare JGZ vinden we persoonlijke ontwikkeling belangrijk. We zijn ervan overtuigd dat als medewerkers groeien, we als organisatie groeien en we daarmee de beste zorg aan ouders en kinderen kunnen leveren. Wij vinden het belangrijk om medewerkers

hierin te ondersteunen. Sinds 2021 hebben alle medewerkers binnen Espria de mogelijkheid om cursussen te volgen via Good Habitz. Een leuke en gemakkelijke manier om jezelf te ontwikkelen en te leren via een breed aanbod van online trainingen.

